

LBRIS

We know
books

Veronica Gavril

Surâsul etern al zilei de ieri

*Jurnal de filosofie existențială
365 de gânduri, pilde și învățături*

LITERPRESS, 2023

București

CUPRINS

<i>Prefață.....</i>	<i>5</i>
<i>Capitolul 1. Nou-născut</i>	<i>7</i>
<i>Capitolul 2. Adaptarea</i>	<i>27</i>
<i>Capitolul 3. Frumusețea</i>	<i>45</i>
<i>Capitolul 4. Primăvara.....</i>	<i>57</i>
<i>Capitolul 5. Maturizarea</i>	<i>69</i>
<i>Capitolul 6. Din nou copil.....</i>	<i>81</i>
<i>Capitolul 7. Foc.....</i>	<i>97</i>
<i>Capitolul 8. Ființa umană</i>	<i>109</i>
<i>Capitolul 9. Apus de soare</i>	<i>119</i>
<i>Capitolul 10. Fericirea.....</i>	<i>129</i>
<i>Capitolul 11. Amintirea.....</i>	<i>141</i>
<i>Capitolul 12. Înțelepciune</i>	<i>153</i>
<i>Despre autoare</i>	<i>167</i>

Capitolul 1
Nou-născut

A trăi înseamnă a te naște în fiecare zi.

Antoine de Saint Exupery

1 ianuarie

S-a mai dus o clipă...

S-a mai dus un veac, un secol, un vis... E timpul pentru altele noi. E timpul pentru alte drumuri. E timpul pentru o schimbare.

Seara de Anul Nou e decisivă pentru întregul an. Creierul lucrează la noi dorințe, obiective și idealuri. Dacă timpul trece, de ce să nu trecem și noi prin el? Nu putem stagna, nu putem rămâne la aceleași priorități. În cel mai nefericit caz și valorile morale se schimbă. Schimbarea e inevitabilă. Sau, în cele mai multe cazuri, ar trebui să fie.

Și ne gândim... ce ne dorim pentru noul an? Ce-am făcut timp de un an și ce dorim să schimbăm la viața noastră? Suntem fericiți? Suntem împliniți? Am făcut pe cineva fericit? Suntem iubiți? Iubim? Suntem deciziși? Știm ce vrem?

Timpul ne-a bătut la ușa. Suntem unde trebuie? Sau ne-am pierdut?

O privighetoare se oprește la fereastră noastră. Nu, nu e a noastră. Nu am făcut nimic. Nu avem nimic. Domnește doar iluzia că deținem... deținem doar praf... praf care se scurge printre degete. Și oricât am strânge pumnul, scurgerea e inevitabilă... praful e timpul care se strecoară prin albia vieții. Și pleacă, și aleargă, se ascunde și se strecoară printre anii tinereții.

E dimineață iar. Dorința a zburat în Univers. Conducătorii lumii o dezbat. Rămâne de văzut dacă va deveni un proiect acceptat. Iar dacă nu, nu e nimic, va mai trece un an... Unde suntem? Unde ne-a lăsat anul ce-a trecut și unde ne-a găsit anul

prezent? Începe muzică. Ne cântă viața. Refrenul pare atât de cunoscut. Să-l schimbăm? Să ne trezim mai întâi. Ce scurt e totul. Ce repede se mișcă totul. Muzica e atât de veche...

2 ianuarie

Ceva nu e în regulă. Sau poate totul e atât de în regulă, încât nu pare. Viața se întrepătrunde cu moartea. E ciudat cum de se împacă una cu alta.

Cântece de bucurie se aud în apropiere. E o zi de aniversare. O fiică, o soție, o soră sau o viitoare mamă s-a născut azi. Iar cei dragi îi sărbătoresc ziua cu euforie. Aniversările nu sunt altceva decât o dovadă strictă a trecerii timpului. Și ce dacă e o zi de naștere? Ce e un om într-o mulțime? E doar o viață. Efemeritate. Maternitatea trebie să fie plină de nou-născuți. Și nimeni nu le sărbătorește ziua.

Pe stradă, în schimb, un grup de oameni merg în spatele unei mașini pline cu flori. Cântecele de jale se fac auzite. Un om s-a retras din viață. Poate s-a întors în aceeași zi în corpul unui copil nou-născut din maternitate. Sau poate a plecat fericit. Cine a rămas în cele din urmă în singurătate, el sau cei dragi lui? Care e răspunsul? Viața sau moartea?

Noi, cei din exterior, dacă ar fi să ne alăturăm unui grup, pe care l-am prefera? Pe cel al petrecăreților sau pe acela al îndureraților? Dar grupul nostru cum e? Suntem datori să participăm la sentimentele celorlați sau să rămânem doar la ale noastre? La urma urmelor, facem parte din mulțime. Rămânem însă un întreg. Ne putem bucura când alții plâng, așa cum

plângem când alții se distrează. Viața fiecăruia e diferită. Și nu putem să trăim decât propria viață. Sustragerea din ea ar fi inutilă. Un demers fără capăt. Pentru că ajungem mereu de unde am plecat, indiferent de trecerea timpului.

3 ianuarie

Chiar dacă un an nou aduce schimbare, poate chiar maturizare, îmi propun să inaugurez anul acesta cu o stare de bine, cu optimism și încredere. Și cine poate exprima *binele* mai bine decât zen?

„Acum, începând din această clipă, trebuie să sap în mine fântânile bucuriei”, spune cuvântul zen. Să mă bucur ca un copil de fiecare clipă, ca și cum nu ar exista nimic în afară de ea. Doar eu și clipa... până devenim un întreg, până ajung să o ascund în mine. Căci zen e infinitul ascuns în fiecare dintre noi.

„Eternitatea este ca oglinda prinsă în cristalul clipei” (Henri Brunel). Și, bineînțeles, nu putea lipsi și un haiku specific Anului Nou.

*Întâmpina viața
precum un copil
Anul Nou*

Kobayashi Issa

Pentru un copil fiecare zi e o altă viață. Totul e nou și interesant, iar tentația de a cunoaște totul e prezentă încă din primele luni. Nu vor decât să privească în jur, să atingă, să

pipăie, să muște... absolut tot ce prind nou în mâini. Acesta e începutul cunoașterii.

În timp, evoluăm prin simțuri, prin dorințe, prin capacități multiple. Bucuria unui copil la descoperirea unui lucru nou este inegalabilă. Nici măcar nu contează cât de nesemnificativ poate fi un lucru, descoperirea lui naște o împlinire inefabilă. E uimitor câtă bucurie nasc uneori lucrurile simple, și câtă inocența le caracterizează.

Unde dispare bucuria puerilă? Cum de, în timp, ne pierdem această capacitate de a ne bucura de lucrurile simple?

4 ianuarie

Ceea ce aduce cu adevărat schimbarea este doar dragostea și moartea. Am aflat acest lucru nu atât din întâmplările trăite de mine, cât și din întâmplările altora.

În Sicilia am descoperit că dragostea eternă există. Și nu mă refer la dragostea divină, ci la dragostea eternă dintre oameni.

Într-o lume în care sentimentele aleargă ca apa unui râu, iar adevărul dispore ca praful după ploaie, iată că dragostea există. Doar că nu toată lumea o simte. Dar odată cu conștientizarea acestui fapt se naște speranța.

Am întâlnit o doamnă de 90 de ani, din Trapani de loc, singură pe lume și singură într-un apartament imens. Toată familia i-a murit de tumoare. Mai întâi părinții, apoi frații, apoi mătușile, verii și în cele din urmă a rămas singură. Ceea ce m-a impresionat cel mai mult a fost povestea ei de dragoste. Nu a

fost căsătorită niciodată și nici nu a avut copii. A fost logodită timp de zece ani cu un reporter distins din Catania. Se iubeau enorm și se potriveau de minune în toate. Erau conectați deasupra lumii materiale. La nivel spiritual, intelectual, cultural, sentimental erau ca și suflete-pereche. Și când credeai că nu mai există un asemenea concept decât în teorie...

Însă, povestea lor nu a avut un final fericit. Cu o zi înainte de nuntă, el a murit într-un accident de mașină. Se spune că, fiind reporter, căuta informații legate de mafie, iar aceasta i-a înscenat moartea. Bineînțeles, nu a fost dovedit, dar cine știe cunoaște. Catania este paradisul mafiei. Și astfel, ea și-a pierdut marea iubire. A suferit mulți ani, dar, cu toate acestea, nu l-a simțit niciodată departe. A încercat în timp să cunoască alte persoane și să-și formeze o familie. A cunoscut mai târziu un domn minunat care a vrut să o ia de soție. Oricât de frumos se comporta și oricât de mult ținea la ea, ea nu a mai putut să iubească și nicidecum să-l înlocuiască pe logodnicul ei plecat din această lume. Golul din inima ei nu a mai putut fi umplut. Și de atunci e singură.

Iubirea adevărată e unică și nu se repetă. Dovadă ne este povestea acestei stimabile doamne. Deși e la o vârstă destul de înaintată, spiritul ei încă e tânăr și e capabilă să se descurce singură. Șofează și face toate lucrurile casnice. Are un spirit de artistă și încă se ocupă cu tot ceea ce o caracteriza în tinerețe: scrie poezii. Nu-și regretă nicio clipă singurătatea pentru că a învățat să se mulțumească cu amintirile. Vorbește mereu de el cu seninătate și iubire. Când ți se confesează, e ca și cum i-ai trăi pe viu povestea. Naratorul se confundă cu ascultătorul. Cât devotament!

Chiar dacă iubirea nu a avut un final fericit, mă bucur că s-a întâmplat. Și cred că și ea gândește la fel. Speranța renaște

prin această iubire și se împrăștie în întreagă lume. Cel puțin acesta mi-e scopul. Să va fac să credeți că încă există. Așa rar, așa puțin... Există chiar și în timpurile noastre. Să credem acest lucru și vom învinge Apocalipsa!

Voi reda în următoarele rânduri una dintre poeziile ei, pe care mi-a recitat-o personal, cu lacrimi în ochi. Aceasta este imaginea sufletului ei.

La solitudine

C'e silenzio sfibrante,
E tanta pace
Nel crepuscolo infuocato
Che la mente accende

Di lontani ricordi...
Il vento sconvolge i capelli
Come prepotente amante.
La solitudine si sente,
Scorre nel sangue.
Ore interminabili, solenni
Senza discorsi,
Dilaniate dal silenzio,
Divenuto come preghiera
Che al cielo ascende.
Non e malinconia, e riposo
La solitudine
Che rende libera l'anima
Di volare sulle piu alte crime
Dei pensieri occulti.
Maria Antonietta Castagna

Închei cu însăși cuvintele ei: *Come cometa, passa l'amore vero: del bagliore, restera eppur la scia.*

5 ianuarie

Stâlpul

Maestrul Sekiso a spus: "Ești în vârful unui stâlp de 30 metri. Cum vei face încă un pas în față?"

Un alt maestru Zen străvechi a spus: „Cel care stă pe stâlpul de 30 metri nu a atins încă iluminarea. Încă un pas în față și îți arunci corpul în 100.000 de universuri.”

6 ianuarie

Am învățat că în calea zen nu se întreabă ca în viața obișnuită „Cum vă merge?”, ci se urează din tot sufletul „Să vă meargă bine!”.

Ca să se înțeleagă totuși de ce vorbesc din zen, mai bine vorbesc despre zen.

Zenul este simplu, conștiința intensă a ceea ce se întâmplă, în momentul exact al trăirii. (Basho)

Am aruncat acest lucru de nimic care este numit Eu și am devenit universul imens. (Soseki)

Zen este înlăturarea prafului de pe oglindă. Atunci apare claritatea. (Ren)

7 ianuarie

Koanul este rugăciunea zen, acea poartă care ne deschide infinitul. Cerul deasupra noastră. Pasărea care zboară dincolo de nori. Iată aici câteva:

Care era, înainte de a te naște, chipul tău adevărat?

Cum este piciorul meu ca un picior de măgar?

Care este cauza ta de naștere?

Care este zgomotul produs de bătaia unei singure palme?

Clopotul bate, urechile mele aud sunetul, dar unde se află sunetul?

Între cântul păsării și liniște ce se află?

Merg pe jos, dar călăresc un bou.

Trec pe un pod, nu apa curge, ci podul.

Ce culoare avea întunericul înainte să existe lumina?

8 ianuarie

Visurile reprezintă abisul etern al lumii noastre interioare. Sunt cele care ne ajută să simțim pământul sub picioare când ne trezim, să trăim realitatea cu speranța și încrederea că totul poate fi posibil.

Visurile sunt dorințele noastre neîmplinite dintr-o viață paralelă cu aceasta. Sunt lumea noastră neștiută și doar de noi văzută.

Coșmarurile, în schimb, ne fac să zâmbim când ne trezim. Slavă Domnului că viața e mult mai frumoasă.